

SIEKKILÄN PÄIVÄKODIN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

Sisällysluettelo

1. Varhaiskasvatus Siekkilän päiväkodissa
 - Toiminta-ajatuksemme runona
2. Miten vanhemmat osallistuvat päivähoiton toteuttamiseen
 - 2.1. Kasvatuskumppanuus, varhaiskasvatussuunnitelma, esiopetussuunnitelma
 - 2.2. Vanhempien toiveita päivähoidosta syksyllä 2009
 - 2.3. Yhteistyömuodot vanhempien kanssa
 - 2.4. Olemme sopineet, että...
3. Siekkilän päiväkodin arvot
4. Miten varhaiskasvatusta toteutetaan Siekkilän päiväkodissa?
 - 4.1 Perushoito ja päiväohjelma 1-4-vuotiaitten Lemmikki-ryhmässä
 - 4.2 Perushoito ja päiväohjelma 3-5-vuotiaiden Orvokki-ryhmässä
 - 4.3 Perushoitoja päiväohjelma Sinikellojen esikouluryhmässä
5. Lapselle ominainen tapa toimia

Leikkiminen, taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen, tutkiminen, liikkuminen
6. Sisällölliset orientaatiot
 - 6.1 Matematiikka on hauskaa ja sitä on kaikkialla - Matemaattinen orientaatio
 - 6.2 Luonnontieteellinen orientaatio
 - 6.3 Miten oli ennen - Historiallis-yhteiskunnallinen orientaatio
 - 6.4 Itse on mukava tehdä - Esteettinen orientaatio
 - taide ja kulttuuri
 - kädentaidot
 - musiikki
 - draama
 - 6.5 Olemme ystäviä, pidämme huolta - Eettinen orientaatio
 - 6.6 Uskonnolliskatsomuksellinen orientaatio
 - 6.7 Motorinen kehitys
7. Yhteistyötahot
 - 7.1 Yhteistyö lähikoulun kanssa
 - 7.2 Yhteistyö seurakuntapalvelualueen kanssa
 - 7.3 Yhteistyö varhaiskasvatuksen erityistyöntekijöiden kanssa
 - 7.4 Yhteistyö moniammatillisen tiimin kanssa: neuvola, sosiaalityö, lasten ja nuorten kehityksen tukiyksikkö

1. VARHAISKASVATUS SIEKKILÄN PÄIVÄKODISSA

Päiväkotimme sijaitsee metsän reunassa hyvien liikuntamahdollisuuksien äärellä. Vuonna 1977 valmistuneen päiväkodin piha on remontoitu 2000-luvun alussa, ja se tarjoaa monipuolisia leikin ja toiminnan mahdollisuuksia. Päiväkodin pihalla kasvaa kauniita vanhoja puita, jotka tarjoavat suojaa leikeille ja kauneutta aisteille. Pihamaalla hyppelee oravia ja jäniksiä. Monenlaiset linnut ruokailevat pihlajissa sekä havupuissa ja tarjoavat hienon mahdollisuuden tarkkailla luontoa ja opetella eläinten tunnistusta. Pihalta pääsee pienen porttiaukon kautta metsäpihalle, jossa luonto on säilynyt alkuperäisenä mahdollistaen monien varpu- sekä marjalajien tutkimisen.

Punatiilisessä tasakattoisessa päiväkodissamme toimii kolme lapsiryhmää. Jokaisella ryhmällä on oma sisäänkäynti ja omat toimintatilat. Päiväkodissamme annetaan hoitoa 1-6-vuotiaille lapsille.

Lapset jaetaan vuosittain ikänsä perusteella ryhmiin, joiden nimet ovat Sinikellot, Orvokit ja Lemmikit. Lapsiryhmissä lasten hoidosta ja kasvatuksesta vastaavat lastentarhanopettajat ja lastenhoitajat, sekä tarvittava määrä avustavaa henkilökuntaa. Päiväkodissamme on oma keittäjä, joka loihtii meille ihania herkkuja.

Päiväkotimme avautuu aamuisin klo 6.30 ja sulkeutuu iltapäivällä klo 17.00. Hoitoajat muuttuvat joustavasti perheiden tarpeiden mukaan.

Esikoululaisille annetaan esiopetusta koulujen toiminta-aikana. Koulujen loma-aikoina hoidon järjestämisestä sovitaan lähipäiväkotien kanssa

Toiminnassamme painotamme ilmaisua, jota toteutamme luovasti taiteen, musiikin, liikunnan ja leikin avulla. Tavoitteena on antaa jokaiselle lapselle onnistumisen ja ilon kokemuksia joka päivä. Tämän avulla lapsen itsetunto vahvistuu. Luonto ja siinä tapahtuvat muutokset vuodenajan mukaan sekä eläinten ja kasvien maailma ovat tärkeällä sijalla toiminnassamme.

Tavoitteemme on, että lapsen päivä Siekkilän päiväkodissa koostuisi monesta peräkkäisestä onnellisesta hetkestä.

Soittoa, laulua, hilpeää naurua. Värejä, muotoja, itse luotuja.

Leikkejä, rauhaisaa pohtimista, omien juttujen toteuttamista

Juoksua, hyppyjä, liikunnan taikaa.

Elämme yhdessä tärkeintä aikaa.

Ilot ja surut yhdessä jaamme, voimaa kasvuun siitä saamme.

Äänteiden lukujen iloinen tanssi, siinäpä Siekkilän ohjelmakranssi

2. MITEN VANHEMMAT OSALLISTUVAT PÄIVÄHOIDON TOTEUTTAMISEEN

2.1 Kasvatuskumppanuus, varhaiskasvatussuunnitelma, esiopetussuunnitelma

Kun lapsi on saanut hoitopaikan päiväkodissämme, nimetään hänelle kasvatuskumppani, joka on joku hänen hoitoryhmänsä kasvatushenkilöistä.

Kasvatuskumppani ottaa yhteyttä perheeseen, ja kutsuu vanhemmat tutustumaan päivähoitopaikkaan ensimmäisellä kerralla ilman lasta.

Sen jälkeen vanhemmat ja lapsi voivat käydä tutustumassa ryhmään, toisiin lapsiin ja päiväkodin toimintatapoihin muutaman kerran ennen hoidon alkamista. Perheen niin halutessa voi kasvatuskumppani vieraila lapsen kotona 1-3 kuukauden päästä hoidon aloittamisesta. Kasvatuskumppani vastaa siitä, että lapselle tehdään varhaiskasvatussuunnitelma. Tämä suunnitelma tehdään kaikille 1-5-vuotiaille lapsille yhteistyössä vanhempien kanssa, ja sitä tarkistetaan vuosittain syksyllä ja keväällä yhteisissä keskusteluissa.

Kasvatuskumppani pitää huolta siitä, että tärkeät lapsen hoitoa ja kasvatusta koskevat tiedot tulevat ryhmän muun kasvatushenkilöstön tietoon. Kun tulemme tutuiksi puolin ja toisin, kasvatuskumppanin tehtävä ensisijaisena tiedon välittäjänä ja huolenpitäjänä vähenee.

Lapsen siirtyessä esikouluun, tehdään hänelle yhteistyössä vanhempien kanssa esiopetussuunnitelma, jonka tarkoituksena on varmistaa mahdollisimman hyvä siirtyminen esikoulusta kouluun. Tässä suunnitelmassa kerrotaan lapsen vahvuuksista sekä niistä asioista, joita on hyvä vielä harjoitella.

2.2 Vanhempien toiveita päivähoidosta syksyllä 2009:

Millaista on hyvä päivähoito ja millaisia asioita siinä pidät tärkeinä...

Näin vanhemmat vastasivat:

Turvallisuus 9

Avoin yhteistyö ja yhteydenpito kodin ja päiväkodin välillä 7

Yksilölliset tarpeet huomioidaan 7

Oikeudenmukaisuus, välittäminen 7

Päivärytmi, perushoito (siisteys, puhtaus, hyvä ruoka) 7

Toiminnan monipuolisuus (leikki, oppiminen, vierailut, perusasioiden opettelu ym.) 8

Lapsellani on hyvä olla päiväkodissa, kun...

Näin vanhemmat vastasivat:

On leikkikavereita 10

On luotettavat aikuiset 8

On monipuolista tekemistä, saa leikkiä 6

Huomioidaan yksilöllisyys 5

Perustarpeet tyydytetty (puhtaus, vaatteet, hyvä ruoka ym. huolenpito) 6

2.3. Yhteistyömuodot vanhempien kanssa

Kaiken pohjana on päivittäinen kohtaaminen vanhempien kanssa arjessa

Tietoa toiminnasta löytyy eteisissä: viikkosuunnitelmat esillä, toimintasuunnitelmat esillä

Tietoa toiminnasta on saatavilla myös päiväkodin blogista, siekkila.blogspot.com

Mahdollisuus varata aikaa keskusteluille lapsen asioista milloin vain

Vanhemmilla on mahdollisuus tulla seuraamaan päiväkodin toimintaa milloin vain

Syksyllä kaikki alkaa...

Kutsu vanhempieniltaan, kutsun mukana kysely toiveista

Tiedotus/tutustumisilta vanhemmille

Tiedote kotiin toiminnasta – toimintasuunnitelma, työntekijät/ryhmät ym.

Keskustelut vanhempien kanssa: kasvatuskumppanin/ esikoulunopettajan kanssa

Isänpäivän tapahtuma/ aamupala perheille/ taidenäyttely

Joulujuhlat/tapahtumat ryhmissä

Ja keväällä kaikki jatkuu...

Keskustelut kasvatuskumppanin/esikoulunopettajan kanssa

Isovanhempien päivä

Äitienpäivän tapahtuma/aamupala perheille/ taidenäyttely

Palautekysely toiminnasta

Ryhmiä kevättapahtumat/juhlat

2.4. Olemme sopineet, että...

Kun lapsi tuodaan päiväkotiin,

- Lapsella on mahdollisuus jatkaa lepoa
- Toivotamme hyvää huomenta kaikille tulijoille
- Annamme vanhemmalle mahdollisuuden kertoa ajankohtaisen tiedon lapsesta, vaihdamme kuulumiset, kerromme päivän ohjelmasta...
- Keskitymme yhden perheen asioihin kerrallaan, otamme kaikki huomioon
- Pyrimme siihen, että keskusteltaessa tilanne on rauhallinen
- Olemme läsnä ja helposti lähestyttävissä.
- Tulijan tulee kokea olevansa tervetullut!
- HYMY !

Kun lapsi haetaan päiväkodista,

- Kerromme vanhemmille lapsen päivän kulusta sekä päivän mittaan tapahtuneista asioista. Tiedotamme tärkeät asiat
- Huomioimme jokaisen lähtijän vanhempineen henkilökohtaisesti. Toivotamme hyvää loppupäivää
- Toteutamme toiveet, esimerkiksi pukeutumiseen liittyen
- Olemme läsnä kotiinlähdön hetkellä. Annamme aikaa lapselle ja vanhemmille.

3. SIEKKILÄN PÄIVÄKODIN ARVOT

AVOIMUUS: Kunnioitamme työkavereita, lapsia ja heidän vanhempiaan. Jokaisella on puheoikeus ja –velvollisuus. Kuuntelemme ja annamme aikaa. Asiat puhutaan heidän kanssaan, joita ne koskevat. Kaikki asianosaiset osallistuvat heitä koskevien asioiden käsittelyyn.

YHTEISÖLLISYYS:

Työyhteisö on voimavara. Työntekijöiden erilaiset taidot näkyvät työnteossa ja jokaisella työntekijällä on mahdollisuus tehdä työtä omia vahvuuksiaan hyödyntäen. Annamme työtovereille palautetta. Noudatamme yhdessä tehtyjä sopimuksia, jotka näkyvät esimerkiksi päiväkodin tuloskortissa. Lapset oppivat asioita tekemisen ja yhdessä toimimisen myötä pienissä ryhmissä toimien. Opetamme yhteistä vastuuta yhteisestä hyvinvoinnista.

ASIAKASLÄHTÖISYYS:

Asiakkaaksi katsotaan koko perhe. Uudelle asiakkaalle kerromme Mikkelin päivähoidosta ja Siekkilän päiväkodista mahdollisimman tarkasti ja niin, että hän saa niistä myönteisen kuvan. Toivomme toiminnastamme palautetta.

Kunnioitamme perheiden arvoja ja erilaisuutta. Koemme jokaisen lapsen ainutkertaisena ja tasavertaisena lapsiryhmän jäsenenä. Päiväkodissamme on paljon lapsia eri kansallisuuksista. Pidämme tärkeänä sitä, että kaikki perheet ja lapset kokevat kuuluvansa joukkoomme. Varaamme aikaa kiireettömään lasten ja vanhempien kohtaamiseen. Vanhemmat ovat oman lapsensa parhaita asiantuntijoita.

KEHITTÄMISTAHTO:

Kehitämme ja arvioimme Siekkilän päiväkodissa toimintaamme jatkuvasti. Suunnittelemme työaikamme käytön niin, että aikaa jää asioiden yhteiselle pohdinnalle. Jokaisella on oikeus ja velvollisuus ottaa itseään pohdituttavat asiat puheeksi. Annamme arvon kaikkien mielipiteille. Toimimme tuloskorttimme sopimusten mukaisesti, ja muistuttelemmekin toisiamme sovituista käytännteistä. Jaamme vastuuta siten, että jokaiselle tulee tasavertaisesti hoidettavia asioita.

Tärkein yhteinen vastuualue on hyvän kasvatus- ja opetusilmapiirin luominen ja kehittäminen.

4. MITEN VARHAISKASVATUS TOTEUTETAAN SIEKKILÄN PÄIVÄKODISSA

4.1. Perushoito ja päiväohjelma Lemmikkien (1- 4 vuotiaitten) ryhmässä

Ruokailu

Aikuinen valvoo, että kädet pestään aina ennen ruokailua.

Pienemmille laitetaan ruokalaput, jonka jälkeen he menevät istumaan omille paikoilleen.

Aikuinen

on laittanut ruuan valmiiksi lautasille. Lapsia kannustetaan omatoimisuuteen ja siihen, että kaikkia ruokia maistetaan. Ruokailuhetkestä pyritään saamaan rauhallinen ja miellyttävä. Keskustellaan oman pöydän lasten ja aikuisten kesken.

Isommat lapset odottavat käsienpesun jälkeen eteisessä, että pienemmät pääsevät rauhassa omalle paikalle. Aikuinen kertoo mitä ruokaa on tarjolla, jonka jälkeen luetaan ruokarukous- tai ruokaloru. Rauhallinen siirtyminen omille paikoille. Muistutetaan hyvistä pöytätaivoista.

Siisteyskasvatus

Käsienpesu aina päiväkotiin tullessa ja ennen ruokailua.

Pienemmille vaihdetaan vaipat. Isompia lapsia kannustetaan itsenäiseen wc:ssä käyntiin ja sen jälkeen käsien pesuun. Kaikille annetaan wc-rauha.

Päivälepo

Ruokailun jälkeen lapset käyvät kasvojen ja käsien pesulla, riisuvat vaatteensa omalle lokeropaikalle. Vaipan vaihdon ja wc:ssä käynnin jälkeen, lapset saatellaan omiin sänkyihin nukkumaan. Rauhallisen musiikin soidessa lapset peitellään ja toivotetaan kauniita unia. Unihuoneessa on 2-3 aikuista niin kauan, että lapset rauhoittuvat päiväunille. Päiväunet nukutaan 12.30 – 14.00 välisenä aikana, jolloin aikuinen on koko ajan läsnä.

Lemmikkiryhmässä lapset saavat kokemuksia siitä, miten jokainen osaa tehdä

LEMMIKKIEN PÄIVÄOHJELMA:

KLO 6.30	PÄIVÄKOTI AVAUTUU. VAPAATA LEIKKIÄ JA YHDESSÄ OLEILUA.
KLO 8.00-8.30	AAMUPALA
KLO 8.30-9.00	VAPAATA LEIKKIÄ
KLO 9.00	AAMUPIIRI LAULUJA, LEIKKEJÄ, LORUJA, AAMUJUMPPA JNE.
KLO 9.15-	LEIKKEJÄ JA TEKEMISTÄ PIENISSÄ PORUKOISSA.
KLO 9.30 -10.45	ULKOILUA.
KLO 10.45	LAULULEIKKEJÄ, KIRJAN KUUNTELUA, LEIKKEJÄ YMS.
KLO 11.00	LOUNAS
KLO 11.45 - 13.45	PÄIVÄLEPO
KLO 14.00	VÄLIPALA
KLO 14.30 – 15.00	VAPAATA LEIKKIÄ
KLO 15.00-	ULKOILUA
KLO 17.00	PÄIVÄKOTI SULKEUTUU

MEISTÄ LEMMIKKIRYHMÄLÄISISTÄ ON HAUSKINTA :

ON MUKAVAA LEIKKIÄ AUTOILLA JA PIIRTÄÄ SEKÄ MAALATA. ON MUKAVAA KUN ON KAVEREITA. ON MUKAVAA LEIKKIÄ. ON MUKAVAA JUMPATA SEKÄ LEIKKIÄ NUKKEVAUVOILLA.

4.2. Perushoito ja päiväohjelma Orvokkien (3-5 vuotiaat) ryhmässä

Lepotilanteet

Päivittäin suodaan lapsille mahdollisuus lepoon ja rauhoittumiseen lounaan jälkeen. Lapset riisuvat päivävaatteet ja menevät jokainen omaan sänkyynsä. Aikuinen on koko ajan paikalla lasten levätessä. Lasten kanssa luodaan yhteiset säännöt lepoaika varten.

Ruokailu

Kädet pestään huolellisesti aina ennen ruokailua. Lapsilla on omat paikat ruokapöydässä. Aluksi hiljennetään ruokarukoukseen tai –loruun. Aikuinen jakaa ruuan. Lapsia kannustetaan maistamaan kaikkia ruokia. Opetellaan hyviä pöytätapoja. Ole hyvä ja kiitos kuuluvat hyviin pöytätapoihin.

Siisteyskasvatus

Kädet pestään aina päiväkotiin tullessa, samoin wc:ssä käynnin jälkeen. Lapsia kannustetaan omatoimisuuteen wc-käyntien yhteydessä. Aikuinen valvoo, että lapset saavat olla rauhassa wc:ssä.

Lapin asioita...

ORVOKKIEN PÄIVÄOHJELMA

- 6.30 PÄIVÄKOTI AVAUTUU
TOIVOMUSLEIKKEJÄ SALISSA JA OMASSA RYHMÄTILASSA
- 8.00-8.30 AAMUPALA
- 8.30 LEIKKEJÄ, PELEJÄ, LASTEN TOIVEITA
- 9.00 AAMUKOKOONTUMINEN, KESKUSTELUA PÄIVÄN/VIIKON ASIOISTA
LORUJA, LAULUJA, LEIKKEJÄ, LIIKUNTAA
- N.9.15 JAKAANTUMINEN PIENRYHMÄTOIMINTOIHIN:
MUSIIKKIA, MAALAUSTA, LIIKUNTAA, RAKENTELUA, PELEJÄ JNE.
- 10.00 ULKOILUA
- 11.00 LOUNAS
- 11.45 SATU - JA LEPOHETKI UNIHUONEESSA
- 13.30 VAPAATA LEIKKIÄ
- 14.00 VÄLIPALA
- 15.00 ULKOILUA
- 17.00 PÄIVÄKOTI SULKEUTUU

MEISTÄ ORVOKKIRYHMÄLÄISISTÄ ON HAUSKINTA:

LEIKKIÄ HIEKKALAATIKOLLA, PIKKUAUTOILLA, YLÄKERRASSA, ISOILLA LEGOILLA, VAKOILUA, LELUPÄIVÄNÄ.

ON MUKAVAA OLLA MINIESKARISSA, KIRJOITTA KYNÄLLÄ KIRJAIMIA, PELATA PELEJÄ, ASKARRELLA, PIIRTÄÄ, LEIKATA.

ON MUKAVAA PEUHATA LUMESSA, LUISTELLA, HIIHTÄÄ, TEHDÄ LUMIUKKOJA, OLLA ULKOILEMASSA.

ON MUKAVAA SYÖDÄ, HARJOITELLA VAATTEITTEN VIIKKAAMISTA, NUKKUA, OTTAA KSYLIPASTILLI.

4.3. Perushoito- ja päiväohjelma Sinikellojen esikouluryhmässä

ULOSLÄHTÖ JA SISÄLLETULO

Esikoululaisia kannustetaan ulos lähtiessä itse miettimään, mitä vaatteita päälle puetaan. Voi käydä tarkistamassa lämpömittarin lukeman ja käydä rappusilla katsomassa.

Heitä autetaan tarvittaessa nauhoissa, vetoketjuissa ym. Tavoitteena on oppia selviytymään pukeutumistilanteista omatoimisesti ja ripeästi.

Sisälle tultaessa harjoitellaan vaatteiden asettelemista kuivumaan sekä sen tarkistamista, että kaikki märkä pääsee kuivauskaappiin kuivumaan.

Harjoitellaan selviytymään siirtymätilanteista rauhallisesti ja antaen kavereille rauha toimia.

WC-TILANTEET JA KÄSIHYGIENIA

Päiväkotiin tultaessa ja ulkoa tultaessa pestään aina kädet.

Wc:ssä pyritään omatoimisuuteen asioiden hoitamisessa sekä käsien pesussa.

Kaikissa tilanteissa opetellaan antamaan arvo ja rauha kavereille.

PÄIVÄLEPO

Kaikki päivähoitoa tarvitsevat esikoululaiset menevät päivälevolle, kuuntelemaan satua ja musiikkia. Päivälevolle käydään n:klo 12.30. Jos ei nukuta, voi nousta leikkimään/pelaamaan klo13.10. Tämä on hiljaisten töiden aikaa.

Jokaisella lapsella on oma paikka unihuoneessa. Nimellä varustetut vuodevaatteet ovat omissa laatikoissa eteisen komerossa. Lapset huolehtivat itse peiton ja tyynyn unihuoneeseen, aikuiset laittavat patjan ja aluslakanan valmiiksi.

RUOKAILU

Aikuinen annostelee ruoan lapsen toiveen mukaan. Luetaan ruokarukous- tai ruokaloru, jonka avulla ruokarauha alkaa. Kaikkea ruokaa maistetaan. Annetaan toisille ruokarauha.

Liikunta on oleellinen osa esikoululaisten päiväohjelmaa.

Talvella kaikki esikoululaiset osallistuvat Muumi-hiihtokouluun.

SINIKELLOJEN PÄIVÄOHJELMA

- 6.30 PÄIVÄKOTI AVAUTUU
- 8.0 AAMUPALA PÄIVÄHOIDOSSA OLEVILLE LAPSILLE
- 8.30 ESIOPETUS ALKAA
- 9.15 AAMUKOKOONTUMINEN
- 9.30 TOIMIMME PIENRYHMISSÄ SUUNNITELMAN MUKAAN
- 10.15 TOIVOMUSTÖITÄ, LEIKKEJÄ
MUSIIKKI/SATUHETKI SALISSA
- 11.0 LOUNAS
- 11.45 ULKOILUA TAI PELAILUA JA LEIKKEJÄ SISÄLLÄ
- 12.30 ESIOPETUKSESSA OLEVAT LAPSET LÄHTEVÄT KOTIIN

PÄIVÄHOIDOSSA OLEVAT LAPSET MENEVÄT PÄIVÄLEVOLLE
SATUJA, MUSIIKKIA YM.
SAA NUKKUA JOS NUKUTTA
- 13.0 HILJAISIA PUUHIA TOIVEIDEN MUKAAN
- 14.0 VÄLIPALA
- 14.30 TOIVOMUSTÖITÄ, LEIKKEJÄ
- 15.30 ULKOILUA
- 17.0 PÄIVÄKOTI SULKEUTUU

MEISTÄ SINIKELLOISTA ON MUKAVINTA:

KUN SAA LEIKKIÄ KAVEREITTEN KANSSA JA ON PALJON YSTÄVIÄ
KIVAA KUN VOI MENNÄ ULOS JA LASKEA LIUKUMÄKEÄ

KIVA TEHDÄ KIRJAIMIA, LASKEA, ASKARRELLA JA VÄRITTÄÄ KAIKENLAISTA

MUKAVAA OLLA TÄTIEN KANSSA, OLLA YSTÄVIEN KANSSA JA
PELATA PELEJÄ

4.4 KIELEN MERKITYS VARHAISKASVATUKSESSA

Pieni lapsi on alusta alkaen kiinnostunut ympäristöstään ja rakentaa kuvaa ympäröivästä maailmasta ja paikastaan siinä. Jo aivan pienenä lapsi kiinnittää huomiota ympäristönsä ääniin, musiikkiin ympärillään, puheen sävyihin sekä arjen toiminnasta tuleviin ääniin. Kun hänelle puhutaan ja lauletaan paljon, loruillaan ja sadutellaan, hän oppii vähitellen liittämään tiettyihin tapahtumiin ja asioihin tietyt äänteet. Lapsi oppii kieltä jäljitellen. Kielen oppimisen myötä kehittyy lapsen kyky kuvitella, ratkaista ongelmia, ajatella loogisesti. Päiväkodissamme pienimpien ryhmässä nimetään asioita, lorutellaan, riimitellään lauletaan, rytmitetään. Lapsen kasvaessa kieltä käytetään yhä monipuolisemmin: Opetellaan kertomaan asioita, nimeämisen harjoittelua jatketaan, tavutetaan, rytmitetään. Pienten tarinoiden ja näytelmien teko yhdessä lasten kanssa opettaa ja rohkaisee lapsia käyttämään kieltä. Jos lapsella on jotain erityispulmaa kielen käytössä, esimerkiksi puheesta puuttuu äänteitä tai hänellä on arkuutta ilmaista itseään, autetaan häntä leikkien ja pelien avulla oppimaan.

5. LAPSELLE OMINAINEN TAPA TOIMIA

Leikkiminen

Leikkiminen sisältyy kaikkeen lapsen toimintaan. Aikuisen tehtävänä on mahdollistaa lapsen leikki. Päiväkodissamme kiinnitämme paljon huomiota leikkiympäristöjen- ja välineiden kehittämiseen. Tuemme lasten omaa kaveri- ja leikkivalintaa. Pidämme huolta siitä, että myönteiset toiminta- ja käytöstavat ohjaavat lasten leikkiä. Rohkaisemme lapsia solmimaan uusia ystävyysuhteita. Annamme tilaa leikille. Pyrimme siihen, että leikit voivat jatkua siitä, mihin jäivät.

Taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen:

Tarjoamme lapselle mahdollisuuden ilmaista itseään monipuolisesti kuvataiteen, liikunnan, musiikin, kirjallisuuden ja erilaisten ilmaisutapojen keinoin. Välineet ilmaisuun ovat lapsien saatavilla. Pyrimme käyttämään mahdollisimman monipuolisia työtapoja ja välineitä. Kaikessa tekemisessä näkyy lapsen oma suunnittelu ja kädenjälki. Tekeminen suunnitellaan lapsen ikätason mukaiseksi. Toiminnan suunnittelu tapahtuu joustavasti, ja lapsi osallistuu siihen.

Pidämme huolta toimintaympäristöjen selkeydestä ja esteettisyydestä. Yritämme katsoa lapsen silmin. Arvostamme jokaisen lapsen työtä ja omaa ilmaisua. Tekeminen itsessään on tärkeää.

Tutkiminen:

Koska päiväkotimme sijaitsee metsän äärellä, on meillä luontainen mahdollisuus tutkia lähiympäristöä ja luonnonilmiöitä eri vuodenaikoina.

Lapselle annetaan mahdollisuus tutustua erilaisiin materiaaleihin. Välineitä asioiden ja ilmiöiden tutkimiseen on lapsen saatavilla. Suunniteltua toimintaa muutetaan joustavasti lapsen oman kiinnostuksen mukaan.

Liikkuminen:

Liikkuminen on lapselle luontaista ja sisältyy lapsen jokaiseen päivään. Lapsi tarvitsee vapaata liikkumista pihalla ja lähiluonnossa. Liikunta on iloa ja elämystä. Uusien, kannustavassa ympäristössä opittujen taitojen myötä lapsen itsetunto kasvaa.

Liikuntahetket sisällä ja ulkona ovat jokapäiväinen ilo. Tavoitteena on lapsen liikkumisen tarpeeseen ja toimimisen tarpeeseen vastaaminen.

6. SISÄLLÖLLISET ORIENTAATIO

6.1 MATEMATIIKKA ON HAUSKAA JA SITÄ ON KAIKKIALLA - MATEMAATTINEN ORIENTAATIO

Jo aivan pieninä alkavat lapset kiinnittää huomiota ympäristössään havaitsemiinsa asioihin. Jotain on vähän tai paljon, joku on jonkin muotoinen, esineet ja asiat ovat isoja tai pieniä, ne ovat lähellä tai kauempana.

Toimiessamme lasten kanssa vastaamme heidän kiinnostuksen kohteisiinsa, laskemme varpaita ja sormia, tutkimme yhdessä lelujen kokoa, rakentelemme erilaisia rakennelmia, järjestelemme samanlaisia ja erilaisia... Lapsen oma kiinnostus ohjaa sitä, mitä asioita lapsen kanssa tehdään. Voimme kuitenkin ohjata lasta kiinnostumaan myös asioista, joihin hän ei ole vielä kiinnittänyt huomiota. Jo n. 2-vuotias lapsi oppii ymmärtämään, että lukusanalla viitataan eri lukumääriin. Tätä asiaa vahvistamme laskemalla leikinomaisesti erilaisia asioita lähipiirissämme.

Noin kolmevuotiaana lapsi oppii luettelemaan lukusanoja "rimpsuna". Luettelemme lukuja ja opettelemme toistamaan niitä.

Noin neljävuotiaana lapsi alkaa oivaltaa, että lukusanoja voidaan käyttää esineiden ja asioiden laskemiseen ja osaa luetella lukusanat oikeassa järjestyksessä.

4-5 vuotiaana matematiikkataidot kehittyvät siten, että lapsi oppii yhdistämään lukusanan osoitettavaan esineeseen.

Viisivuotiaana lapsi alkaa ymmärtää, että laskeminen alkaa luvusta yksi, ja jokainen esine lasketaan vain kerran ja että viimeinen lukusana kertoo esineiden määrään.

Päiväkodissämme näitä pienten lasten matematiikkataitoja harjoitetaan laululeikkien, rakenteluleikkien, liikunnan, taiteen tekemisen ja kaiken muun yhteisen toiminnan osana. Matematiikkaa on kaikkialla ympärillämme, ja se on hauskaa ja mielenkiintoista.

Oppiminen tapahtuu leikin ja toiminnan lomassa.

Itsekin voi toimia mittayksikkönä

6.2 LUONNONTIETEELLINEN ORIENTAATIO

Toimintamme tavoitteena on ohjata lapsia siihen, että voimme vaikuttaa luonnon säilymiseen ja uusiutumiseen. Löydämme luonnosta kiireettömyyttä ja kauneutta. Päiväkotimme sijaitsee metsän reunassa, luonnon äärellä. Luonnon muutoksia tarkkaillen lapset oppivat kasveista, eläimistä, luonnon ilmiöistä, vuodenaajoista. Luontokokemukset sisältyvät päivittäisiin askartelu-, laulu-, leikki- ja oppimistilanteisiin. Teemme retkiä lähiluontoon tarkkaillen ympäristöämme. Retkeilemme kaikkina vuodenaikoina. Retkille lähtiessämme kertaamme yhdessä sen, miten luonnossa liikutaan. Opimme suojelemaan luontoa – emme jätä luontoon jälkeä.

Pyrimme päivittäisessä toiminnassamme ottamaan huomioon luonnonsuojelullisen näkökulman. Opettelemme kierrätystä – laitamme jätteet niille varattuihin astioihin. Askartelumateriaalina käytämme kierrätys- ja luonnonmateriaalia.

Päiväkotimme oma metsäpiha toimii päivittäin apuna luontokasvatuksessa. Pihalla voimme seurata jänisten, oravien ja monien metsälintujen elämää.

Metsäretkelle saatamme ottaa mukaan tutkimusvälineitä, esimerkiksi suurennuslaseja, piirustusvälineitä, valokuvauskameran ym. Kirjaamme muistiin havaintoja luonnosta.

Seuraamme kasvun ihmettä kasvattelemalla itse herneitä, rairuohoa, erilaisia kasveja siemenistä.

Miksi peruna painuu pohjaan ja omena kelluu?

- Vastaus:
- Koska omena kasvaa puussa ja peruna kasvaa maan sisällä.
 - Koska perunassa on enemmän ainetta.

6.3. MITEN OLI ENNEN - HISTORIAALLIS-YHTEISKUNNALLINEN ORIENTAATIO

Lasten kanssa keskustellaan siitä, mitä heidän perheessään tapahtuu juhlapyhinä, ja juhlapyhien merkitystä pohditaan. Päiväkodin toiminnassa toistuvat omat perinteet vuosittain. Itsenäisyyspäivän aikoihin puhumme Suomen menneisyydestä ja pidämme oman juhlan. Keväällä vietämme isovanhempien päivää ja sen yhteydessä järjestämme vanhojen tavaroiden näyttelyä. Eri aikojen esineitä tutkiessamme voimme pohtia elämän erilaisuutta eri vuosikymmeninä satujen, laulujen ja leikkien ollessa hyvänä apuna.

Vuosittainen vanhojen tavaroiden näyttely yhdistettynä isovanhempien päivään on joka vuosi iloinen yhteinen tapahtuma

6.4 ITSE ON MUKAVA TEHDÄ, JA ME KAIKKI OSAAMME -ESTEETTINEN ORIENTAATIO

Taide ja kulttuuri

Vuosittain tarjoamme lapsille mahdollisuuksia osallistua erilaisiin heille järjestettyihin kulttuuritilaisuuksiin. Käymme Mikkelin taidemuseossa, Mikkelin teatterin esittäjäryhmä käy esiintymässä päiväkodissamme, käymme harrastajateatterien esityksissä, käymme musiikkiopiston soitinesittely-konsertissa sekä mahdollisuuksien mukaan Mikaelissa lastenkonsertissa. Musiikkiopiston oppilaita käy esiintymässä päiväkodissa. Päiväkodin oma vaihtuva teatteriryhmä esittää lapsille vuosittain useita näytelmiä. Lapsilla on mahdollisuus esittää toisilleen omia pieniä näytelmiä ja esityksiä. Muutaman kerran vuodessa järjestämme vanhemmille taidenäyttelyn lasten töistä. Työntekijöiden sekä päiväkodissa toimivien harjoittelijoiden ja opiskelijoiden erityistaidot käytetään hyväksi.

Kädentaidot

Oman tekemisen kautta lapset oppivat luottamaan itseensä. Opettelemme erilaisia työtapoja ja käytämme niitä mahdollisimman monipuolisesti. Lapset voivat omatoimisesti aloittaa jotain heille mieluisaa kädentaitoihin liittyvää. Aikuisten tehtävänä on antaa mahdollisuus monipuoliseen ja kiinnostavaan toimintaan.

Musiikki

Musiikki kuuluu päiväkodissamme jokaiseen päivään. Laululla aloitamme aamukokoukset, laulun ja musiikin avulla menemme päivälevolle. Laulujen avulla opimme asioita, laulujen avulla saattavat vaatteet sujahtaa päälle ihan huomaamatta. Viikoittain kokoontumme yhteiseen musiikkihetkeen saliin. Nämä hetket tarjoavat lapsille mahdollisuuden osallistua laululeikkeihin, soittoon ja musiikkiin eläytymiseen monin eri tavoin. Samalla nämä hetket tarjoavat mahdollisuuden yhteisyyden kokemiseen. Toiminnassamme annamme lapsille mahdollisuuden tutustua ja kokea erilaista musiikkia. Musiikin avulla maalaillemme, teemme satuja, liikumme, rauhoitumme. Lapset tutustuvat ja kokeilevat erilaisia melodia- ja rytmisoittimia. Esikoululaisille järjestetään vuosittain kantelekoulu, johon kaikki osallistuvat.

Draama

Monia asioita teemme pienten näytelmien ja omatekoisten satujen avulla. Muutaman kerran vuodessa me aikuiset esitämme lapsille pienen näytelmän. Sen lisäksi kutsumme vuosittain Mikkelin teatterin ryhmän meille esiintymään. Saatamme myös käydä seuraamassa Kansalaisopiston lasten näytelmiä silloin, kun niitä meille tarjotaan. Leikkitalanteissa lapset voivat esittää toisilleen nukketeatetta sekä eläytyä johonkin leikkiin roolivaatteita käyttäen. Ohjattua roolileikkiä käytämme tunteiden ilmaisun ja yhteistyötaitojen opetteluun.

6.5 OLEMME YSTÄVIÄ, PIDÄMME HUOLTA...EETTINEN ORIENTAATIO

Kaikessa toiminnassa haluamme päiväkodissamme turvata sen, että lapsi kokee arvostusta ja tasavertaisuutta. Keskusteluhetkissä ja toimintahetkissä opettelemme lapsia toimimaan toisia kunnioittaen. Ikätasonsa mukaisesti lapset voivat osallistua heitä koskeviin asioihin. Oikean ja väärän erottamista harjoitellaan jo aivan pienestä pitäen. Lasten kanssa luodaan yhteiset säännöt ja pidetään niistä kiinni. Aikuisen positiivinen ja myönteinen käyttäytymismalli tukee ja auttaa lasta oppimaan toisen huomioonottamista. Opettelemme päivittäisessä toiminnassa hyviä käytöstapoja sekä vastoinkäymisten kohtaamista.

Päiväkodissamme on lapsia monista kulttuureista. Sen myötä lapset oppivat suhtautumaan luontevasti eri maiden lapsiin ja aikuisiin.

6.6 USKONNOLLIS-KATSOMUKSELLINEN ORIENTAATIO

Uskontokasvatus päiväkodissamme näkyy eniten uskonnollisten juhlapyhien perinteen kunnioittamisena. Vietämme Pyhäinpäivää käymällä yhdessä kappelissa ja sytytämme muistelupaikalle kynttilän. Joulun odotus alkaa adventtikynttilöiden sytyttämisellä viikoittain. Joulun aikaan kerromme joulun tapahtumista lapsille ja käymme Tuomiokirkossa kuulemassa joulun sanomaa.

Pääsiäisen aikaan käymme pääsiäishartaudessa Lehmuskylän seurakuntakodissa. Meillä on oma nimikkopappi, joka käy luonamme muutaman kerran vuodessa tapaamassa lapsia.

Perheissä tapahtuneista juhlista, esim. ristiäiset, häät, hautajaiset ym, keskustellaan päiväkodissa.

Perheiden vakaumusta kunnioitetaan. Kun lapsi aloittaa päivähoiton, vanhemmat keskustelevat kasvatuskumppanin kanssa perheen toiveista uskontokasvatuksen suhteen. Jos perhe niin toivoo, lapselle järjestetään muuta toimintaa uskontokasvatuksen ajaksi. Opettelemme juhlapyhiin liittyviä lauluja, askartelussa ja leikeissä elämme ja koemme juhlapyhien asioita.

6.7 MOTORINEN KEHITYS – hieno- ja karkeamotoriikka (kädentaidot)

Päiväkodissamme pidämme huolta siitä, että lapsen luontainen liikunnan ja toiminnan tarve toteutuu. Liikunnan tarkoitus on tuottaa iloa, virkistystä ja elämyksiä. Onnistumisen kokemukset lisäävät lapsen itseluottamusta. Lapsena opitut hyvät liikuntatottumukset seuraavat mukana eliniän.

Lapsiryhmissä on päivittäin pieni liikuntatuokio aamukokoontumisen yhteydessä.

Viikoittain jokaisella ryhmällä on iso sali käytössä omaa suunniteltua liikuntahetkeä varten.

Omien toiveiden mukaan lapset voivat vapaan toiminnan aikana tehdä liikuntaratoja ja kokeilla päiväkodin liikuntavälineitä.

Päiväkodin piha on iso ja hyvin varusteltu. Siellä mahdollistuvat monenlaiset ohjatut ja itsekeksityt liikuntaleikit ja toimet. Läheinen urheilukenttä on hyvä paikka monenlaisten liikuntalajien ja leikkien harjoitteluun. Seikkailut ja kävelyretket lähimetsässä lisäävät tasapaino- ja koordinaatiotaitoa.

Käytämme mahdollisuuksien mukaan Mikkelin kaupungin tarjoamia liikuntapaikkoja: Käymme jäähallissa ja lähikentällä luistelemassa, pururadalla juoksemassa, laduilla hiihtämässä, Wisa-areenalla temmeltämässä. Järjestämme esikoululaisille hiihtokoulun ja esikoululaiset osallistuvat kaupungin liikuntatoimen järjestämään uimakouluun. Koemme päivittäisen liikunnan tärkeänä osana lapsen päivää, ja pyrimme takaamaan riittävän liikunnan saannin päiväkodissamme.

7.YHTEISTYÖTAHOT

7.1. Yhteistyö lähikoulun kanssa

Syyslukukaudella esikoulunopettaja kutsutaan lähikouluun oppilashuoltopalaveriin kuulemaan, miten koulunkäynti on edellisvuoden esikoululaisilla alkanut.

Kevätlukukaudella esikoululaiset pääsevät kouluun seuraamaan oppituntia ja osallistumaan koulutyöhön.

Lasten siirtotiedot kouluun-lomake annetaan tuleville opettajille vanhempien luvalla, ja esikoulunopettaja käy koululla kertomassa tulevista ekaluokkalaisista. Tässä palaverissa ovat läsnä koulun erityisopettaja sekä tulevien ekaluokkien opettajat. Erityistä hoito- ja kasvatusta tarvitsevien lasten siirtopalaveri järjestetään siten, että läsnä ovat koulun erityisopettaja, kiertävä erityislastentarhanopettaja, koulun sekä päiväkodin opettajat, vanhemmat ja mahdollisesti vielä muita tahoja, esimerkiksi tulkki, pakolaistoimiston edustaja jne.

7.2. Yhteistyö seurakuntapalvelualueen kanssa:

Pyhäinpäivän aikaan käymme lähipäiväkodin kanssa Harjun kappelissa ja muistelupaikalla.

Seurakunta kutsuu meidät joulu- ja pääsiäishartauksiin.

Seurakunta kutsuu perheitä kauttamme perhekirkkoon ja erilaisiin seurakunnan tapahtumiin.

Toukokuussa esikoululaiset kutsutaan tutustumaan kotikirkkoon.

Kirkko kutsuu kaikki esikoululaiset siunattavaksi koulutielle

7.3. Yhteistyö varhaiskasvatuksen erityistyöntekijöiden kanssa:

Puheterapeutin toimitila on Lähemäkitalolla. Perheet voivat ottaa tarvittaessa itse yhteyttä puheterapeuttiin. Päiväkodista voidaan myös ohjata perhe ottamaan yhteyttä häneen. Tässä on usein apuna kiertävä erityislastentarhanopettaja.

Kiertävä erityislastentarhanopettaja käy päiväkodilla säännöllisesti. Syksyn vanhempienillassa hän on mukana, ja kertoo siinä toiminnastaan päiväkodissa. Vanhemmat voivat ottaa häneen yhteyttä myös oma-aloitteisesti lastaan koskevista asioista.

Lasta koskevista vanhempien ja työntekijöiden välisissä keskusteluissa hän on mukana silloin, kun tarve vaatii.

7.4 Yhteistyö moniammatillisen tiimin kanssa: neuvola, sosiaalityö, lasten ja nuorten kehityksen tukiyksikkö

Tarvittaessa olemme yhteydessä neuvolaan, perhetyöntekijöihin ja lasten- ja nuorten kehityksen tukiyksikköön. Nämä neuvottelut sovitaan perheiden kanssa yhdessä.

*Mitä ajattelet ja sanot minusta
sitä luulet minusta
sinä olet sellainen minulle
miten minut näet.
Usko kuitenkin
että
mitä teet minulle
miten kuuntelet minua
sellainen minusta tulee*

(Paula Määttä: Perhe asiantuntijana)